

BULTENO

de GERMANA ESPERANTA FERVOJISTA ASOCIO

Mitteilungsblatt der Vereinigung deutscher
Eisenbahner-Esperantisten im Bundesbahn-Sozialwerk

Fondita 1952

Numero 2

Aprilo / Majo / Junio 1983

27a GEFA-Jarkunveno en Lüneburg

7a ĝis 9a de Oktobro 1983

La historia urbdomo

Aŭtuna jarkunveno 1983 de GEFA

La Germana Esperanta Fervojista Asocio (GEFA) kore invitas siajn membrojn kaj iliajn familianojn, la eksterlandajn gekolegojn kaj geamikojn al sia jarkunveno 1983. Gastigonta loko estas inter la 7a kaj 9a de Oktobro 1983 la nordgermana Hansa-urbo Lüneburg.

Pri la komuna loĝigo en la kongresejo, la hotelo Seminaris, informas aparta artikolo en tiu BULTENO kaj la aliĝilo mem, kiun interesuloj petu de sia kompetenta komisiito por Esperanto en la Sociala Organizaĵo. Menciinda el la programo estas i. a. akcepto per la urbestro, amika kunestado, vizito al la mezepoka urbokerno, aŭtobusekskurso al la iama monaĝejo Lüne el la 14a jarcento kaj al la hidraŭlika liftkluzo finkonstruita en 1975, festvespero kun reprezentantoj el la publika vivo, fervojo, Sociala Organizaĵo kaj sindikatoj. GEFA atendas krome multajn eksterlandajn gastojn. Dum la dimanĉa matineo la kongresanoj aŭdas prelegojn kaj vidos sonfilmon pri Esperanto-kongreso.

Lüneburg ŝuldas sian ekziston kaj ekonomian prosperon ligitan kun politika influo en la Hansa-urbaro al la salo. Dum pli ol 1000 jaroj la salo trovita en la subgrundaj fontoj estis la bazo de la urba riĉeco, kion atestas la belaspektaj frontoj de la mezepoka domoj kaj palacoj. Sed, ekfloris ankaŭ la utiligo de la salo por resanigo, kion la kongresanoj povos mem konstati, ĉar ili rajtas sen pluspago uzi la varmajn banejojn, kiuj situas proksime

al la kongresejo, la hotelo Seminaris, kaj rekte al la kuracparko. Do ne forgesu vian bankostumon.

Dum la rondirado oni vizitos la urbdomon kun fronto en baroka stilo. Ĝi estas en Germanio la plej granda konservita el la mezepoko. La turo entenas porcelanan sonorilaron. Rigardinda estas ankaŭ la kvarnava gotika St. Johannis-preĝejo el la 14a jarcento, la Nikolai-basiliko el la 15a jarcento kaj la antikva gruo el la 14a jarcento staranta ĉe la iama haveno.

Entute tiu semajnfino promesas envicigi sin digne al la antaŭaj jarkunvenoj. Ke la respondeculoj de GEFA kunsidos dum horoj por praktiki multnombrajn punktojn de la tagordo, ke estos okazo por plenumi la lingvan ekzamenon, ke la publiko estos informata per la gazetaro, estas menciinde apude. Jen denove konvena okazo, por multaj ofte la unusola dum la jaro, troviĝi inter Esperanto-geamikoj. Helpu per via partopreno pruvi, ke Esperanto vivas kaj estas praktikata. Ne hezitu la kostojn, sed aliĝu eble plej baldaŭ. LKK atendas vin en la akceptejo de la stacidomo Lüneburg la 7an de Oktobro.

W. B.

Lüneburg lädt zum Herbsttreffen ein

Wieder einmal, genauer gesagt, zum 27. Mal nach dem Krieg, lädt die Vereinigung deutscher Eisenbahner-Esperantisten im Bundesbahn-Sozialwerk zu ihrer alljährlichen Jahresversammlung ein. Gastgebender Ort für die Zeit vom 7. bis 9. Oktober ist die ehemalige Hansestadt Lüneburg.

Alle Veranstaltungen finden im Hotel Seminaris (am Kurpark) statt, in dem auch die Teilnehmer untergebracht sind. Der Pauschalpreis schließt außer der zweimaligen Übernachtung in komfortablen Ein- oder Zweibettzimmern u. a. mehrere Mahlzeiten sowie die Benutzung des Wellen- und Hallenbades ein. (Badezeug mitbringen). Weitere Einzelheiten sind dem Anmeldevordruck zu entnehmen, den die Bezirksbeauftragten ausgeben. Im Bahnhofsgebäude von Lüneburg wird wie üblich ein Empfangsbüro eingerichtet. Vom Bahnhof erreicht man zu Fuß das Hotel Seminaris in 30 Minuten, mit dem

Bus (Umsteigen in der Stadtmitte „Am Sand“) in etwas kürzerer Zeit. Sonst entsteht kein Zeitaufwand für Wegestrecken, es sei denn, man wünscht ein Hotel im Stadtzentrum. Wenn sich zudem das traditionelle gute Herbstwetter einstellt, sind die Voraussetzungen für ein gelungenes Treffen gegeben. Ein Taxi ab Bahnhof kostet 5,- DM.

Nun zum Programm: Bevor die meisten Teilnehmer eintreffen, werden die eingeladenen Pressevertreter über die internationale Sprache und das Wirken der Eisenbahner-Esperantisten unterrichtet.

Die Stadt Lüneburg wird einen Empfang für einen Teil der Gäste geben. Der Freitagabend steht im Zeichen eines geselligen Zusammenseins. Am Samstag, dem 8. Oktober, behandelt der Vorstand mit den Bezirksbeauftragten die anstehenden Aufgaben und Probleme. Es besteht auch Gelegenheit zur Abnahme der Esperanto-Sprachprüfung. Siehe besonderen Aufruf im BULTENO. Die anderen Tagungsteilnehmer begeben sich zu einer Stadtbesichtigung des mittelalterlichen Lüneburgs. Nach dem gemeinsamen Mittagessen starten die Ausflugsbusse zu einer Besichtigung des Doppelschiffshebewerks sowie zum ehemaligen Kloster Lüne. Die gewohnte Kaffeepause wird nicht fehlen. Höhepunkt des Jahrestreffens wird der Festabend sein, zu dem Vertreter des öffentlichen Lebens, des BSW, der DB, der Gewerkschaften sowie der in- und ausländischen Esperanto-Organisationen erwartet werden. Nach dem Festakt darf getanzt werden.

Der Sonntagmorgen beginnt wie am Tag zuvor mit einem ausgiebigen Frühstück (freie Auswahl am Buffet). Die Matinee bietet als Abschluß der offiziellen Veranstaltungen Vorträge und einen Tonfilm über Augsburg, Ort des 70. UEA-Kongresses im Jahre 1985, möglicherweise auch über den IFEF-Kongreß in Oostende. Währendessen legen die Sprachkandidaten den mündlichen Teil ihrer Prüfung ab. Noch einmal wird zu Tisch gebeten, bevor die Rückfahrt in die Heimatorte beginnt.

Ein vielversprechendes Programm, das seine Erfüllung allerdings nur finden kann, wenn sich möglichst viele Mitglieder und Freunde unserer Vereinigung anmelden, und zwar bis 10. August. Die Zugverbindungen sind von allen Richtungen her günstig. IC-Züge können bis Bremen, Hamburg oder Hannover benutzt werden. Alsdann — auf Wiedersehen in Lüneburg im Oktober 1983!

W. B.

Wir empfehlen die Teilnahme an der **Sprachprüfung**, die vor der GEFA-Prüfungskommission am 8. und 9. 10. 1983 abgelegt werden kann. Setzen Sie sich schriftlich oder fernmündlich in Verbindung mit:
BAR Lautenbach, Bf 640 Fulda;
Basa 957/822/120 oder 955/822/120.
Privatschrift: Abtstor 21, 6400 Fulda;
Ruf: 06 61 / 7 76 27.

Argenta jubileo en Goiàs

Silente, kun nur malmultaj gastoj sed multaj infanoj, fariĝis BONA ESPERO dudek kvin jara. Tiu fondado de brazilaj esperantistoj en la federacia ŝtato Goiàs aperis dum la lastaj jaroj pli ofte en nia gazetaro. Ĉu pro la translokiĝo de la Ital-germanaj geedzoj Grattapaglia antaŭ kelkaj jaroj, la vizitoj — pli malpli longaj — de esperantistoj el la tuta mondo aŭ la unika estrar-kunsido de UEA post la Brazilia Kongreso; ofte oni legas kaj parolas pri BONA ESPERO. Ne ĉiam objektivaj! Kiu daŭre vivas tie, certe prijuĝas kelkajn aferojn alie ol nur dumtempaj gastoj. La originan koncepton de la fonditoj, eduki verajn aŭ sociajn orfojn el la miserulaj kvartaloj de la grandurboj, oni iom ŝanĝis en la lasta tempo. La farm-lernejo, 20 km for de la plej proksima loko Alto Paradiso, estas nun plena da infanoj el la regiono. 6 — 13 jaruloj vizitas la lernejon, posttagmeze, kontraste al niaj kutimoj. Dum la matenoj ili helpas al la plenreskuloj. Kune oni faras ĉiujn necesajn laborojn en la domoj kaj ekstere. Tiel ricevas la geknaboj plej bonan bazon por mem-stare vivi post sia tempo en BONA ESPERO. Kompreneble ne nur infanoj ricevas instruon kaj praktikajn konsilojn. Helpon kontraŭ ĉiu mizero oni atendas en la socia centro de tiu brazila regiono, de niaj homoj, la esperantistoj!

La financaj rimedoj de la Bonesperanoj estas kompreneble ege limigitaj. Uzitaj vestaĵoj, antaŭ la pola krizo eĉ kelkfoje tro malavare senditaj, estas taŭgaj pagiloj por rizo kaj fazeoloj, la ĉefnutraĵo dum ĉiutaga tagmanĝo. Legomoj kaj fruktoj kreskas en ĝardeno kaj ĉirkaŭo. Tiel ĉiuj satigas, kvankam la inflacio tre reduktis la valoron de la ŝtata subvencio. Per tiu mono oni pagas lernejan nutraĵon kaj instru-materialon, pri kiuj ĉiu infano havas rajton. Benzino kostas preskaŭ 2,— gm Tio eĉ ne tiom gravas. La kaduka VW-kamioneto ĉiukaze preskaŭ disfalas kaj oni ne

Nekrologo

La 29an de Decembro 1982 mortis nia membro

BAmtm. a. D. Josef Klaus

Dreibrückenstr. 19, 4410 Warendorf
Li fariĝis membro de GEFA en 1951/52 kaj restis ĉiam fidela membro de nia asocio kaj konvinkita subtenanto de nia afero. Kvankam li ne aktivis en la grupo Münster/W. li tamen partoprenis UEA- kaj IFEF-kongresojn, lastfoje ankaŭ nian kongreson en Regensburg.
Kolego Willi Brandenburg partoprenis la entombigon.

GEFA

povas uzi ĝin por longaj vojoj. Vivas pli ol 40 ĉevaloj preskaŭ sovaĝe sur la tereno de BE, el kiuj kelkaj lernis intertempe ne nur transporti homojn, sed eĉ tiri ĉaron. Nun daŭras ĉiu transporto iom pli longe, sed kion fari se tempo ekzistas kaj mono raras. Ĝi mankas ne nur por konstruado kaj laboriloj, por endoma kaj lerneja ekipado, sed ankaŭ por definitive solvi la energi-problemon. Ĝis nun ne ekzistas kurento sur la lerneja bieno, kvankam la akvo de kelkaj riveroj kaj lago kun akvofalo sufiĉas por konstrui taŭgan hidro-centralon.

Por finance subteni tiajn investojn kuniĝis antaŭ 2 jaroj amikoj de BONA ESPERO en Münster (Germanio). Ili fondis societon „Bona Espero“.

Multaj libervolaj subtenantoj kaj iom pli ol 50 membroj sukcesis dum tiu mallonga tempo ekipi la dormoĉambrojn per novaj litoj. Eblis aĉeti tabulojn por la lernejo, novigi la kuirejon kaj pagi komplete novan tegmenton por la infana domo.

Baza monata kotizo de 5,- gm ebligis tion, sumo kiun kelkaj kompreneble konsiderinde plialtigis. Novaĵojn el BONA ESPERO ricevas membroj kaj subtenantoj de la societo pere de ĉirkuero, 3-4 fojojn jare. Specimenon kaj ailgilon petu ĉe:

Margret Brandenburg, Brinker Damm 24,
D-4404 TELGTE

Societo „Bona Espero“ havas konton ĉe:
Sparda-Bank, Münster (Westf.), BLZ 400 605 60
Konto-nr. 900 826 Bona Espero
aŭ poŝtĉek-kt. 2033 99-465 Dortmund,
Bona Espero.

Membroj sur germana teretorio scias, ke la financ-oficejo Münster imposte agnoskas nian komun-utilecon.

G E F A

bietet **2 Lehrbücher** für Kurse an.

Kursziele:

Mit Fragen und Antworten umgehen können

Konversation

Anleitung zum Briefschreiben

Darstellung des eigenen Lebenskreises

Grammatische Regeln

Lesestücke, Übungen.

All das finden Sie in diesen Lehrbüchern:
Esperanto — eine lebendige Sprache
(2. Auflage) und
Konversacia Kurso

beide von Heinz-Dieter Hartig, Bremen.
Preis für jedes Lehrbuch 10,- DM
inkl. Versandkosten.

Bestellen Sie bei:

Joachim Schrapp, Schmittingheide 17d
4400 Münster/Westf.

oder als EDS bei:

BAmtm a. D. J. Schrapp, DB-Schule,
440 Münster/Westf.

Aus den Bezirken

Essen/Dortmund:

Die Westfälische Allgemeine Zeitung (WAZ) berichtete unter dem 12. 1. 1983 über eine Ausstellung der Internationalen Arbeiter-Esperanto Bewegung, die 1936 von den damaligen Machthabern verboten wurde.

Zur Eröffnung konnten 50 Interessenten begrüßt werden. GEFA war durch G. Bartz, der aktiv beteiligt war, vertreten.

Frankfurt/Main:

Der neue „Inter-Rail-Prospekt 1983“ enthält — durch Initiative und Anregung des Bezirksbeauftragten — Hinweise auf kostenlose Übernachtungsmöglichkeiten in fast allen europäischen und einigen überseeischen Ländern durch Vermittlung der Deutschen Esperanto-Jugend, Postfach 10 14 22, Hamburg 1, die auf Wunsch gerne weitere Informationen und gegen einen Unkostenbeitrag von 5,- DM auch die Liste der privaten Gastgeber (Liste de gastigantoj), mit rund 500 Adressen in va. 50 Ländern, übersendet.

Damit tragen auch wir, im internationalen Rahmen, zur Verkehrswerbung der DB bei; die DB nimmt andererseits die Internationale Sprache und ihre Organisationen in ihre Dienste.

Es wäre zu begrüßen, wenn die Mitglieder auch in ihrem Bekannten- und Freundeskreis auf diese günstige Reismöglichkeit mittels Esperanto hinweisen würden.

Weiterhin wäre es wünschenswert, daß unsere Kolleginnen und Kollegen aus den anderen IFEF-Landesverbänden ähnliche oder gleiche Initiativen hinsichtlich der Inter-Rail-Reisen ergreifen würden.

Wie aus Berichten in der „Frankfurter Rundschau“ und in der „Wetterauer Zeitung“ hervorgeht, hat die Stadtbücherei Friedberg — nach unserer Jahresversammlung im Herbst vergangenen Jahres und nach Beginn eines Sprachkurses im Januar dieses Jahres — ihre Bibliothek mit Werken in und über Esperanto bereichert.

Nach der Liste der Neuerwerbungen (60/83) stehen nunmehr Lehr- und Wörterbücher, Werke der Esperantologie und allgemeiner Information, auch Lesestoff für Anfänger zur Verfügung.

Kiefer

Friedberg — Nachlese

Während der 26. Jahresversammlung von GEFA in Friedberg/Hessen führen wir am Samstag, dem 16. 10. 1982, zum Abschluß des Ausfluges in den Hessenpark auch durch Bad Nauheim. Dabei kam es zu einem Halt vor dem Haus Nr. 33 in der Frankfurter Straße. An diesem Haus befindet sich eine Tafel mit folgendem Wortlaut:

In diesem Haus wohnte im Herbst 1907 Dr. L. L. Zamenhof, der Erfinder der Weltsprache Esperanto.

Wie kam es zu dieser Tafel?

In der Zeitschrift „Esperanto-Post“ Nr. 11/1950 und 4/1951 wird darüber berichtet, u. a. von Carl Barthel, dem früheren Vorsitzenden der Esperanto-Gesellschaft Frankfurt, nach dem heute eine Straße in Frankfurt benannt ist.

Weil Dr. Zamenhof mit Gattin im Herbst 1907 zur Kur weilte und an einem großen Fest im Kurhaus am 01. 09. 1907 teilnahm, wurde am 17. 09. 1950 von der Bad Nauheimer Stadt- und Kurverwaltung eine Feier abgehalten und dabei die Gedenktafel enthüllt.

Mir war das Vorhandensein der Tafel bekannt geworden, da ich in Bad Nauheim die Schule besucht habe. Immer wenn später Esperantisten zu Besuch kamen, war ein Spaziergang zu diesem Haus fest eingeplant. 1979, als das Haus renoviert wurde, war die Tafel plötzlich verschwunden. Ich habe daraufhin den Hausbesitzer ausfindig gemacht, der zufällig in der Nähe des Hessenparks wohnt. Er deutete zunächst an, die Tafel nicht mehr anbringen zu wollen, wenn die Renovierung beendet sei. Nach Zusendung einiger Artikel über Straßeneinweihungen zu Ehren Dr. Zamenhofs und über Esperanto hat er die Tafel wieder anbringen lassen.

Als die Planung der GEFA-Jahresversammlung begann, war es selbstverständlich, die Gelegenheit der Anwesenheit von zahlreichen Esperantisten zu nutzen, die Tafel vorzustellen.

Wieder wurden Kontakte mit dem Hausbesitzer aufgenommen, aber die erneute Renovierung konnte wegen des schlechten Wetters nicht rechtzeitig beendet werden, so daß die Teilnehmer der Ausflugsfahrt

am 16. 10. 1982 eine mit Plastikfolie verhängte Tafel vorfanden. Inzwischen ist die Renovierung beendet und die Tafel deutlich sichtbar.

Ullmann

Hannover/Bremen:

La diskutrondo — oni parolis tie nur Esperanton — okazis regule la 26an de Januaro kaj la 23an de Februaro en la kunvenejo en la ĉefstacio.

Am 20. 4. ist Frau Elsbeth Bormann (GEFA-Präsidentin) mit einem Dia-Vortrag über Brasilien zu Gast. Der Vortrag wird in deutscher Sprache gehalten und wendet sich auch an Nicht-Esperantisten.

München/Augsburg:

Franz Bruno Bandhauer, BOS, Bf Augsburg Hbf, ist unserer Vereinigung beigetreten. Herzlich willkommen und viel Freude beim Studium der Internationalen Sprache.

Panorama

Aŭstralio:

Trajnoj per 160 km/h

Ankaŭ en Aŭstralio trafikos estonte specialaj rapidtrajnoj. Tiucele oni mendis kvar seb-elementajn rapid-motortrajnojn laŭ la brita modelo HST (High Speed Train). La du veturilkapoj de tiuj trajnoj estos ekipitaj per dizelaj motoroj kiuj kune produktas povumon de 3000 kW. Ili trafikos per rapideco de 160 km/h kaj servos 48 survojjajn staciojn en Novasudkimrujo.

Italio:

Novaj sekurec-instalaĵoj por Milano C

Stacio Milano C ĝis fino de la jaro 1982 estis ekipita per plej modernaj sekurec-instalaĵoj. La trajntrafiko de la nuntempe ĉiutagaj 378 en- kaj elveturantaj trajnoj estos poste elektronike gvidata de centra loko.

Busse

Laŭdo el Ĉinio

En sia julia eldono „El Popola Ĉinio“ dediĉis 33 liniojn al nia longjara GEFA-membro Benders el Mannheim, kiun la ĉinaj redaktoroj laŭdis pro lia valora

kunlaboro kiel serioza leganto. S-ano Benders polurigis precipe la poemojn aperintajn en la citita revuo, pruvo por tio, ke certaj legantoj el okcidentaj landoj funde okupiĝas pri la diversaj artikoloj en „El Popola Ĉinio“.

Travivaĵo sur la lago

Hezite nia ŝipo for de l' bord' veturas;
al ĝi ne plaĉas kvazaŭ la pluvema tago.
Ni sidas malantaŭe. La heliĉ' susuras
mallaŭte en la ŝaŭmaj ondoj de la lago.

Subite la vetero komenciĝas hela,
la grizajn nubojn pelas for la freŝa vento.
Miksiĝas sunoblri' kun ondludado bela,
kaj blu' superas montojn ĉe la firmamento.
Aspekto tia sentimente nin inspiras:
la sunradioj rompas sin en ŝaŭm' de l' ondo,
kaj sepkolora arko daŭre kun ni iras,
el ŝaŭmo ĝi salutas ĉion en la rondo.

E. Hauck
Laŭsence tradukis
A. Benders

Esperantostern

Ibl — Eine chinesische Fachdelegation besuchte einen Industriebetrieb. Man interessierte sich für die Maschinen, die Produktion und ihre Methoden. Die Verständigung war mühsam. Sie lief über zwei Dolmetscher: einen Deutschen für deutsch/englisch und einen Chinesen für englisch/chinesisch. Da entdeckte der chinesische Delegationsleiter plötzlich ein kleines Abzeichen am Rockaufschlag eines deutschen Betriebsbegleiters: einen kleinen grünen Stern. Seine schmalen Augen begannen zu leuchten. Dann sprach er unmittelbar den Deutschen an. Die Sprache, die er gebrauchte, war weder englisch noch chinesisch; sie klang eher wie italienisch oder spanisch. Es war offensichtlich eine Frage: „Ĉu vi parolas Esperanton?“ Erstaunt, ja freudig überrascht antwortete der Deutsche mit dem Abzeichen: „Jes, mi komprenas kaj parolas ĝin.“

Verwundert schauten die anderen, Chinesen und Deutsche, denn auf einmal begann zwischen den beiden ein Gespräch; anfangs etwas zögernd, doch schließlich

von Satz zu Satz fließender. Die zwei Dolmetscher blickten sich überrascht an. Sie fühlten sich plötzlich überflüssig, denn die Fragen und Erklärungen gingen auf einmal unmittelbar zwischen den zwei Männern hin und her. Jeder übersetzte nun für seine Gruppe.

Des Rätsels Lösung: Beide, der Deutsche und der Chineser, beherrschten Esperanto. Beeindruckt und offenbar zur vollsten Zufriedenheit verabschiedete man sich schließlich sehr herzlich. Die beiden Dolmetscher taten dies etwas ratlos und nicht ohne Kopfschütteln. Bewirkt hatte dies alles ein kleiner grüner Stern . . .

General-Anzeiger Bonn

Denove aktuala:

Tunelo sub la Manika Kanalo

Bonajn ŝancojn por realiĝo havas la projekto de tunelo inter Francio kaj Britio sub la Kanalo. Dum Oktobro 1981 antaŭkontrakto estas subskribita inter la Britaj Fervojoj kaj internacia entreprenkorporacio „European Chanel Tunnel Group“ (ECTG), al kiu ankaŭ apartenas la frankfurta entrepreno Philipp Holzmann AG. La konstrukostojn de la unutraka fervoja tunelo kun diametro de ĉ. 6 m oni kalkulas je 3,15 miliardoj DM.

Izraelo:

kies ĉeftraka reto ampleksas nuntempe nur 552 km, planas plibonigon de sia fervoja servo. En propraj laborejoj oni konstruis novtipan pasaĝervagonon destinitan por la linio Haifa — Tel Aviv.

Se vi sendas materialon por BULTENO

Ĝi estu konciza, skribita en bona lingvo, klare tajpita kun duobla interspaco kaj marĝeno, sen mallongigoj (ne E aŭ E-o, sed Esperanto), kaj sen tutaj vortoj en majusklaĵ literoj. Sendu ĉiam la originalan ekzempleron de la tajpaĵo kaj unu kopion. Raportoj pri okazintaĵoj venu kiel eble plej rapide post la aranĝo.

Redaktfino por n-ro 3/83 estas la 5. 7. 1983